

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoCsp/10/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6124213632
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:6124213632.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu JUDr. Erika Vargu a JUDr. Jany Vargovej, v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom v Bratislave, Prievozská 2, právne zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., IČO: 53 255 739, so sídlom v Bratislave, Prievozská 2, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom mesto C., o zaplatenie 2.739,72 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 27Csp/26/2024-129 zo dňa 11.12.2024, takto

rozhodol:

Rozsudok prvoinštančného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalobcovi **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd žalobu zamietol, žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v celom rozsahu. Z vykonaného dokazovania považoval za preukázané, že právny predchodca žalobcu so žalovanou dňa 13.08.2019 uzatvorili Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ č. 009011211220817 (č.l. 22-26). Predmetom Zmluvy bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru vo výške 4.000 eur, s mesačnými splátkami spolu s poistením vo výške 71,35 eur, s počtom mesačných splátok 95, s prvou splátkou splatnou dňa 25.09.2017, s dátumom poslednej splátky (termín konečnej splátky) dňa 25.07.2025, s ročnou úrokovou sadzbou bez zľavy z voliteľnej služby vo výške 15,18 %, s RPMN vo výške 17,06 %, resp. ročná úroková sadzba so zľavy z voliteľnej služby vo výške 13,18 %, s RPMN vo výške 14,74 %. Zmluvné strany sa dohodli, že celková čiastka, ktorú žalovaný zaplatí bude v sume 6.984,60 eur bez zľavy z voliteľnej služby/ resp. vo výške 6.550,45 eur so zľavou z voliteľnej služby, pričom celkové náklady spotrebiteľa sú v sume 2.984,60 eur/2.550,45 eur. Listom označeným ako Tretia upomienka – pokus o zmier zo dňa 05.08.2020 (č.l. 51) právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného k úhrade dlžnej sumy, ktorú k tomuto dátumu vyčíslil na sumu 229,04 eur a zároveň ho upozornil na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. K výzve predložil poštový podací hárok o odoslaní výzvy. Listom označeným ako Výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 11.08.2021 (č.l. 41) právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že ku dňu 11.08.2021 vyhlásil predčasnú splatnosť úveru vrátane príslušenstva a súčasne ho vyzval na zaplatenie zostatku vo výške 2.903,06 eur, z toho istina vo výške 2.723,52 eur. Zásielka sa vrátila dňa 07.09.2021 vrátená ako neprevzatá v odbernej lehote. Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 12.06.2023 (č.l. 12) právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že svoju pohľadávku zo Zmluvy č. 009011211220817 postúpil na žalobcu. V podrobnostiach poukázal na právnu úpravu, ktorú na vec aplikoval a uviedol, že pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru neboli splnené zákonom vyžadované predpoklady. V súdenom prípade právny predchodca žalobcu listom označeným ako Tretia upomienka – pokus o zmier zo dňa 05.08.2020 (č. l. 51), adresovanej žalovanému,

oznánil, že k uvedenému dňu je žalovaný v omeškaní so splácaním pohľadávky vo výške 229,04 eur, s tým, že nech dlžnú sumu okamžite uhradí, inak bude požadovať vrátenie celej poskytnutej sumy úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti dohodnutým v zmluve o úvere. Súd konštatuje, že v predmetnej Tretej upomienke – pokus o zmier nie je označená a špecifikovaná konkrétna splátka, s ktorou je dlžník v omeškaní a zároveň pre omeškanie s ktorou veriteľ zvažuje uplatnenie práva podľa § 565 OZ. Veriteľ v nej poukazuje na omeškanie so splácaním pohľadávky v celkovej výške 229,04 eur. Vzhľadom na výšku v úverovej zmluve dohodnutej splátky 71,35 eur je zrejme, že dlžná suma presahuje výšku jednej pravidelnej splátky. Tým, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ vo výzve označenej ako Tretia upomienka – pokus o zmier zo dňa 05.08.2020 neoznačil konkrétnu splátku, v súvislosti s omeškaním s ktorou zvažoval uplatnenie práva zosplatiť úver, znemožnil žalovanému ako dlžníkovi efektívne odvrátiť hrozbu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Zdôraznil, že v prípade označenia konkrétnej splátky v upozornení veriteľa na možnosť zosplatenia dlhu (v zmysle § 53 ods. 9 OZ) nejde o akúsi jeho bezvýznamnú obsahovú náležitosť. Naopak, ide o pre dlžníka významnú informáciu, keďže na jej podklade môže následne činiť také kroky, ktorými odvráti hrozbu, že sa jeho dlh stane naraz splatný. Je zrejme, že zosplatenie (vyhlásenie mimoriadnej splatnosti) úveru môže zásadným spôsobom ovplyvniť ekonomickú situáciu dlžníka. Preto je dôvodné trvať na riadnom plnení (informačných) povinností veriteľa voči dlžníkovi v procese zosplatiťovania úveru dlhu v spotrebiteľských vzťahoch. V uvedenej súvislosti súd poukazuje na povahu upozornenia veriteľa na zosplatenie dlhu v zmysle § 53 ods. 9 OZ, ako právneho úkonu – že ide o jednostranný právny úkon veriteľa adresovaný dlžníkovi. Osobitne s dôrazom na jednostrannosť predmetného právneho úkonu, t. j. keďže nejde o prejav vôle oboch strán, ktorému by predchádzal dohodovací proces, je nevyhnutné, aby bol dostatočne určitý, pretože len vtedy môže plniť zákonom predpokladaný účel. Veriteľ v upozornení na možnosť zosplatenia dlhu adresovanom dlžníkovi uvedením konkrétnej splátky (a jej výšky), s ktorou je dlžník v omeškaní a v súvislosti s omeškaním dlžníka s úhradou ktorej zvažuje veriteľ využiť právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť dlhu/úveru, dáva dlžníkovi možnosť túto splátku dodatočne uhradiť v príslušnej lehote a vyhnúť sa tak vyhláseniu mimoriadnej splatnosti dlhu, resp. strate výhody splátok. V súdnom prípade právnym predchodcom žalobcu takto koncipovaná výzva nie je a vzhľadom na jej obsahovú náplň nespĺňa zákonné požiadavky tak, ako to má na mysli ust. § 53 ods. 9 OZ v spojení s ust. § 37 ods. 1 OZ. Výzva je neurčitá a nezrozumiteľná a preto je neplatná. Žalobca tak dostatočným spôsobom nepreukázal využitie práva svojho právneho predchodcu na predčasné zosplatenie úveru, výzvou na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 11.08.2021. S poukazom na vyššie uvedené obsahové nedostatky výzvy označenej ako Tretia upomienka – pokus o zmier zo dňa 05.08.2020 v zmysle § 53 ods. 9 OZ, resp. jej neurčitosť ako právneho úkonu, hoc zaslanej dlžníkovi, v dôsledku ktorých tento jednostranný právny úkon právneho predchodcu žalobcu ako veriteľa je neplatný, nemožno následné vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru Výzvou na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 11.08.2021 považovať za platné a účinné. Uvedené následne spôsobilo, že žalobca nepreukázal, že je nositeľom žalobou uplatneného nároku a prislúcha mu aktívna vecná legitímácia. Z vykonaného dokazovania nevyplýva splnenie podmienok vyžadovaných zákonom č. 129/2010 Z. z. (postúpenie výhradne splatnej pohľadávky) a zákonom č. 483/2001 Z. z. o bankách pre platné postúpenie pohľadávky z banky D., a.s. na žalobcu. Riadnym nenaplnením postupu podľa § 53 ods. 9 v spojení s § 565 Obč. zák. nemohlo dôjsť k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, čo v zmysle § 17 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., § 92 ods. 8 zák. č. 438/2001 Z. z. v spojení s § 39, § 525 ods. 2 OZ zakladá neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, a teda nedostatok vecnej aktívnej legitímácie žalobcu. Vzhľadom k uvedenému súd žalobu zamietol v celom rozsahu.

2. Proti rozsudku prvoinštančného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie žalobca. Vytýkal, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na skutočnosť, že rozhodnutie súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá je všeobecnými súdmi (vrátane Najvyššieho súdu SR) rozhodovaná nejednotne (jedná sa o výklad rozhodnutí v roku 2024, do toho času bolo takéto rozhodovanie veľmi ojedinelé a nebolo ani na úrovni dovolacieho súdu) – a to konkrétne v otázke, či je veriteľ povinný za dodržania podmienok uvedených v ust. § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej ako „OZ“) a § 565 OZ súčasne v podaní, ktorým toto právo uplatňuje, resp. v podaní, ktorým upozorňuje na možné uplatnenie tohto práva v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ uvádzať, pre ktorú konkrétnu splátku hodlá pristúpiť, resp. pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pohľadávky, t. j. či je skutkové vymedzenie splátky, pre nesplnenie ktorej by mohlo dôjsť (vo výzve podľa § 53 ods. 9

OZ) / došlo (vo výzve, ktorou sa uplatňuje právo na vyhlásenie splatnosti podľa § 565 OZ) k uplatneniu práva podľa § 565 OZ v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ náležitou týchto právnych úkonov, ktorej prípadné neuvedenie by spôsobovalo neplatnosť uplatnenia práva podľa § 53 ods. 9 a § 565 OZ. K otázke výkladu, či skutkové vymedzenie splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k uplatneniu práva podľa § 565 OZ v spojení s ust. § 53 ods. 9 OZ je náležitou takéhoto právneho úkonu, ktorej prípadné neuvedenie by spôsobovalo neplatnosť tohto právneho úkonu, zaujal stanovisko dovolací súd aj v inom rozhodnutí (teda nielen v rozhodnutí Krajského súdu Žilina, na ktoré súd prvej inštancie poukázal), a to v uznesení Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Cdo/123/2022 z 30.01.2024. Poukázal na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR, že zo zákonných ustanovení vyplýva, že na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti je potrebné, aby: 1. bola táto možnosť dohodnutá (bez akýchkoľvek zákonných náležitostí tejto dohody), 2. bol dlžník v omeškaní aspoň tri mesačné splátky, 3. bol dlžník na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti veriteľom upozornený v lehote nie kratšej ako 15 dní pred uplatnením tohto práva – pričom veriteľ v oznámení o zosplatnení nie je povinný špecifikovať, s ktorou konkrétnou splátkou sa dlžník omeškal – a teda pre ktorú splátku k zosplatneniu došlo. Žalobca zastáva názor, že zo strany veriteľa nedošlo pri uplatnení práva podľa ust. § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ k porušeniu žiadnej zákonnej povinnosti. V konaní bolo riadne preukázané, resp. nebolo ani sporné, že možnosť zosplatnenia úveru bola medzi postupcom a žalovaným dohodnutá. Žalovaný bol preukázateľne v omeškaní so zaplatením splátok viac ako tri mesiace, pričom bolo zároveň preukázané, že postupca upozornil žalovaného v lehote nie kratšej ako 15 dní na možné uplatnenie práva v zmysle ust. § 565 OZ. V zmysle vyššie uvedeného má žalobca za to, že je zrejmé, že v prípade, ak postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podaním zo dňa 11.08.2021 – toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 565 OZ a v súlade s aktuálnou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (R7/2023) pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 25.04.2021 (t. j. splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru predchádzala po dobu viac ako troch mesiacov a pre ktorej nezaplatenie mohol ako jedinej (!) vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru) a zároveň toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ po omeškaní spotrebiteľa (žalovaného) s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, pričom spotrebiteľa (žalovaný) bol nesporne na toto oprávnenie veriteľa upozornený (podaním zo dňa 05.08.2020). Žalobca uvádza, že špecifikácia splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu, by bola - prihliadnuc na vyššie citované rozhodnutia Najvyššieho súdu - nadbytočná, keďže z aktuálnej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu jasne vyplýva, že vždy môže ísť len o splnenie jednej konkrétnej vymedzenej splátky, a teda veriteľ si nemôže v tomto ohľade „vybrať“, pre nesplnenie ktorej splátky toto právo uplatňuje. Zastal názor, že pokiaľ by zákonodarca vyžadoval presnú špecifikáciu splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu vo výzve podľa § 565 OZ, uvedené by uviedol *expressis verbis* v tomto zákonom ustanovení. Žalobca analogicky poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1Cdo/154/2022 z 27.02.2024, ktorý sa síce zaoberal inou právnou otázkou, avšak uviedol, že pokiaľ by zákonodarca vyžadoval určitú náležitosť, uvedené by priamo uviedol v zákonom ustanovení. V ďalšom poukázal na absurdnosť uvedenej požiadavky, nakoľko žalovaný ako spotrebiteľ, ktorý uzatvoril predmetnú zmluvu, čerpal poskytnuté finančné prostriedky a svoje záväzky sa zaviazal splácať, objektívne musí mať vedomosť o tom, koľko a kedy na poskytnutý úver uhradil, t. j. má jednoznačnú vedomosť o tom, ktorá splátka je tá, s ktorou sa omeškal, prípadne, kedy a koľko mal uhradiť a neuhradil (nakoľko tieto informácie vyplývajú zo samotnej zmluvy). V ďalšom v podrobnostiach poukázal na rozhodovaciu prax odvolacích súdov, rozdielnosť ich stanovísk, ohľadom vymedzenia splátky pre nesplnenie ktorej sa uplatňuje právo podľa § 565 v spojení s ust. § 53 ods. 9. V odvolacom návrhu žiadal, aby súd buď rozsudok prvoinštančného súdu zmenil a žalobe vyhovel alebo rozsudok prvoinštančného súdu zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) súc viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379, § 380 CSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a *contrario* odvolaním napadnuté rozhodnutie prvoinštančného súdu ako správne postupom podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

4. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, z výsledkov vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam, vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie náležitým a vyčerpávajúcim spôsobom postupom podľa § 220 CSP odôvodnil.

5. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

6. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

7. Podľa § 525 ods. 2 OZ nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

8. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

9. Podľa § 92 ods. 8 Zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky. Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

10. Podľa § 17 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase postúpenia pohľadávky, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a) banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, ab) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

11. V posudzovanej veci bolo nesporné, že sporové strany vstúpili do spotrebiteľského právneho vzťahu na základe úverovej zmluvy, ktorá sa spravuje príslušnými ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

12. Plnenie dlhu možno dohodnúť aj v splátkach. Ak sa tak stane, veriteľ môže od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou) podľa dohody účastníkov alebo na základe rozhodnutia súdu či uznania práva. Každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, preto pre každú z nich trojročná premlčacia doba podľa § 101 Občianskeho zákonníka plynie samostatne. Občiansky zákonník však v ustanovení § 565 umožňuje, aby sa veriteľ s dlžníkom dohodli, prípadne aby tak rozhodnutím určil súd, že ak sa nesplní niektorá splátka, stane sa zročným celý dlh (tzv. strata výhody splátok). Veriteľ v takom prípade môže žiadať o zaplatenie celého dlhu. Pre prípad spotrebiteľských právnych vzťahov musí ale veriteľ splniť podmienky formulované v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, t. j. pristúpiť k tzv. zosplatneniu dlhu až po uplynutí trojmesačnej lehoty od splatnosti omeškanej splátky a zároveň dlžníka 15 dní vopred upozorniť na zamýšľaný postup podľa § 565 Občianskeho zákonníka. Vo všeobecnosti (bez ohľadu na to, či ide alebo nejde o spotrebiteľský právny vzťah) trojročná premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, začína plynúť odo dňa splatnosti nesplnenej splátky.

13. Bolo nesporné, že právny predchodca žalobcu ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru (§ 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) ku dňu 11.8.2021 Oznámením o

vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 11.8.2021. Predmetný jednostranný právny úkon banky je však podľa názoru súdu neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom konkrétne pre rozpor s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase mimoriadneho zosplatnenia. Je nepochybné, že sa jedná o spotrebiteľský spor. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ okrem iného sleduje, aby dodávateľ pri neplnení povinností spotrebiteľom dosiahol splatnosť celej pohľadávky a súčasne sleduje aj zamedziť tejto možnosti v prípade, ak neplnenie povinností zo strany spotrebiteľa bude iba krátkodobé, nepresahujúce dobu troch mesiacov odo dňa omeškania so zaplatením splátky. Podmienkou účinnosti výzvy na zaplatenie celej pohľadávky je, že veriteľ v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva. Právo žiadať o zaplatenie celej pohľadávky môže uplatniť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky. Rozhodujúce je, či v čase uplatnenia práva je spotrebiteľ v omeškaní s plnením niektorej zo splátok tri mesiace a uplynula lehota 15 dní na uplatnenie tohto práva. Ak však spotrebiteľ zaplatí zmeškané splátky pohľadávky skôr ako veriteľ uplatnil právo, uplatnenie po takomto zaplatení zmeškanej pohľadávky je neúčinné. Účelom je dať spotrebiteľovi ešte poslednú možnosť k splateniu dlhu pred tým, ako dodávateľ využije svoje právo na zosplatnenie dlhu. Z uvedeného je zrejmé, že výzva podľa ust. § 53 ods. 9 musí byť jasná a určitá, aby spotrebiteľ nadobudol vedomosť, s ktorou konkrétnou splátkou je v omeškaní viac ako tri mesiace, aby sa prípadným zaplatením omeškanej splátky mohol účinne vyhnúť zosplatneniu celej pohľadávky. V neposlednom rade je označenie rozhodujúcej splátky nevyhnutné aj pre aplikáciu ust. § 54a OZ. Právny predchodca žalobcu výzvou označenou ako Výzva na zaplatenie dlžnej čiastky úveru zo dňa 5.8.2020 oznámil žalovanému, že doteraz neuhradil záväzky plynúce zo zmluvy o úvere a eviduje dlžnú čiastku na predmetnom úvere vo výške 229,04 Eur (č.l. 51 spisu). Zároveň vyzval na okamžité zaplatenie dlžnej sumy s tým, že v opačnom prípade bude požadovať, splatenie celej nesplatennej časti úveru vrátane príslušenstva. Takto koncipovaná výzva podľa názoru súdu nespĺňa zákonné požiadavky tak, ako to má na mysli ust. § 53 ods. 9 OZ. Takáto výzva je neurčitá a nezrozumiteľná. Žalobca dostatočným spôsobom nepreukázal využitie práva svojho právneho predchodcu na predčasné zosplatnenie zvyšku úveru. Nemohlo tak dôjsť ani k predčasnej splatnosti peňažného záväzku. Z výzvy nevyplýva, ktorou splátkou sa žalovaný dostal do omeškania so splácaním úveru dlhšie ako tri mesiace.

14. Právny úkon je určitý len vtedy, keď nie je vnútorne rozporný jeho obsah, alebo keď prípadný rozpor možno odstrániť výkladom, pričom výklad nemôže dopĺňať právny úkon. Určitosť, čo do identifikácie omeškanej splátky, je podstatná aj pre vyhodnotenie dodržania lehôt, ako tieto vyplývajú z § 53 ods. 9 OZ a s ohľadom na určenie, kedy sa stáva zročný celý dlh naraz. Naviac, ani v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti sa neuvádza, pre ktorú nespĺnenú splátku veriteľ žiada o zaplatenie celej pohľadávky podľa § 565 OZ, uvádza sa len, že napriek predchádzajúcim opakovaným výzvam na úhradu žalovaný neuhradil dlžnú pohľadávku, preto vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru v celom rozsahu ku dňu 11.8.2021 so zostatkom 2.903,06 EUR. Práve z dôvodu, že sa jedná o právo veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru (toto môže využiť podľa vlastného uváženia k hociktorej omeškanej splátke za splnenia podmienok § 53 ods. 9 OZ), je nutné, aby v upozornení spotrebiteľa ako dlžníka bolo konkretizované, ku ktorej omeškanej splátke využíva svoje právo predčasného zosplatnenia úveru (rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 23.03.2022, sp. zn. 7CoCsp/1/2022).

15. Účelom právnej úpravy podľa ust. § 53 ods. 9 OZ je zamedziť „zosplatňovaniu“ záväzkov spotrebiteľov zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorých plnenie je dojednané v splátkach, z dôvodu len krátko trvajúceho omeškania spotrebiteľa so zaplatením splátky (len pár dní) a súčasne dať spotrebiteľovi ešte poslednú možnosť k splateniu dlžnej splátky pred tým, ako dodávateľ využije svoje právo na zosplatnenie celého dlhu. K uvedenému však musí byť nepochybne spotrebiteľ informovaný, pre nezaplatenie ktorej splátky mu hrozí uplatnenie práva veriteľa podľa ust. § 565 OZ.

16. Výzvu veriteľa podľa ust. § 53 ods. 9 OZ, ako aj žiadosť veriteľa o zaplatenie celej pohľadávky pre nespĺnenie niektorej splátky podľa ust. § 565 OZ je tak nesporne bez najmenších pochybností potrebné považovať za právne úkony, t.j. za prejav vôle konajúcej osoby smerujúci k vzniku, zmene alebo zániku práv alebo povinností, ktoré s takýmto prejavom spájajú uvedené ustanovenia OZ. Tieto právne úkony tak pre svoju platnosť vyžadujú v zmysle ust. § 37 OZ určitosť a zrozumiteľnosť. Inak povedané, z prejavu vôle veriteľa podľa ust. § 53 ods. 9 a § 565 OZ musí byť jednoznačne, určito a zrozumiteľne zrejmé naplnenie podmienok/hypotézy týchto právnych noriem. V prípade výzvy veriteľa podľa ust. § 53 ods. 9 OZ by tak malo byť z tohto právneho úkonu veriteľa zrejmé, že spotrebiteľ je v omeškaní so zaplatením tej ktorej individualizovanej splátky / splátok, pre ktoré omeškanie v prípade jeho trvania

viac ako tri mesiace, bude môcť veriteľ uplatniť právo podľa ust. § 565 OZ, pričom táto výzva sa musí dostať spotrebiteľovi najneskôr 15 dní predtým, ako veriteľ toto právo uplatní. Rovnako tomu je aj v prípade právneho úkonu veriteľa podľa ust. § 565 OZ, keďže pre nesplnenie niektorej splátky môže veriteľ požiadať o zaplatenie celej pohľadávky len do splatnosti nasledujúcej splátky. Pri zohľadnení podmienok uplatnenia práva veriteľa „zosplatiť“ celú svoju pohľadávku podľa ust. § 53 ods. 9 OZ uvedené znamená, že veriteľ môže požiadať spotrebiteľa o zaplatenie celej pohľadávky pre nezaplatenie určitej konkrétnej splátky v období, kedy od omeškania spotrebiteľa so zaplatením tejto splátky uplynula doba troch mesiacov, avšak zároveň len do splatnosti splátky najbližšie nasledujúcej po uplynutí doby troch mesiacov omeškania spotrebiteľa so zaplatením tejto splátky. Teda aj z právneho úkonu veriteľa podľa ust. § 565 OZ by malo byť zrejmé naplnenie podmienok podľa tohto ustanovenia a súčasne ust. § 53 ods. 9 OZ. Len takýto právny výklad je spôsobilý korešpondovať s vyššie uvedeným zmyslom a účelom ust. § 53 ods. 9 v spojení s ust. § 565 OZ. V kontexte s takto formulovaným právnym názorom súd poukazuje aj na relevantnú odbornú literatúru, a to Občiansky zákonník I. § 1-450, Komentár od Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M. Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. z vydavateľstva C. H. Beck, Praha, 2015 (str. 576 a nasl.), ktorá dospela k rovnakému právnemu názoru.

17. Aby mohol právny predchodca žalobcu postúpiť celú pohľadávku z úveru na žalobcu, musel najskôr platne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť dlhu (aj budúcich pohľadávok), aby bol tento dlh celý splatný, nakoľko s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/234/2018, banky nemôžu na nebankový subjekt postupovať „živé úvery“ (ale len úvery, resp. ich časť, ktoré sú 90 dní po splatnosti). Neboli splnené podmienky na platné postúpenie pohľadávky aj s poukazom na ustanovenie § 17 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého nemožno postúpiť pohľadávku zo spotrebiteľského úveru predtým, ako sa stane splatnou pred termínom konečnej splatnosti (k tomu pre neplatnosť zosplatiťovacieho úkonu v predmetnom prípade neprišlo).

18. Pokiaľ teda právny predchodca žalobcu postupoval na žalobcu pohľadávku z úveru, ktorý pre neplatnosť predčasného zosplatenia nebol v čase postúpenia pohľadávky splatný, také postúpenie pohľadávky banky je pre rozpor so zákonným ustanovením § 92 ods. 8 zákona o bankách, ako aj s ust. § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch neplatné.

19. Žalovaný tak ani nemal možnosť vyhnúť sa predčasnému zosplateniu úveru zaplatením omeškanej splátky, nakoľko nemal vedomosť o tom, ktorá splátka je tá, pre ktorú sa veriteľ rozhodol uplatniť svoje právo na predčasné zosplatenie úveru. Navyše aj z označenia predmetnej výzvy na zaplatenie dlžnej čiastky úveru, mohol žalovaný ako spotrebiteľ nadobudnúť mylnú predstavu, že sa nejedná o (poslednú pred zosplatením) výzvu v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ, ale snahu veriteľa o zmierne vyriešenie veci. Banka využila možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, ktoré však súd posúdil ako neplatné pre nedodržanie zákonom stanovených podmienok. Pokiaľ nebola platne vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, nie je možné urobiť záver o tom, že by bol predmetný úver ku dňu postúpenia splatný. Splatnými sa mohli stať len jednotlivé splátky úveru, so zaplatením ktorých bol žalovaný v omeškaní. Právny predchodca žalobcu však mohol postúpiť pohľadávku zo spotrebiteľského úveru len so všetkými právami s ňou spojenými. Postúpenie pohľadávky je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ. Pre platné postúpenie pohľadávky musia byť splnené aj pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere, ktoré v danom prípade neboli splnené. Žalobca je povinný dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie, okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Keďže súd nemal preukázanú základnú podmienku pre postúpenie pohľadávky, splatnosť spotrebiteľského úveru, nedostatok aktívnej vecnej legitímácie má vecný dopad na výsledok sporu v podobe zamietnutia žaloby.

20. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd priznal strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

21. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

22. O trovách konania súd rozhodol na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení, pričom úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal, keďže žiadne trovy neuplatňoval a zo spisu mu tieto nevyplývajú.

23. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

(§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
 - b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
 - c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)
- Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)